

[Udenrigsministeren.]

nes øjne er det ganske givet, at for dem var det et brud på forudsætningerne for deres tiltrædelse, at disse valg i 1956 ikke blev gennemført. Jeg tror også, det er en ting, som tingets medlemmer vil kunne enes om, at havde disse valg i 1956 fået lov at finde sted, ville meget have været undgået i årene siden da og meget i dag have set anderledes og lykkeligere ud.

Vel, lad historien hvile. Når vi gør det, er det klart, at chancen for at nå til et forhandlingsresultat endnu en gang er ringe, så længe våbnene taler og parterne følgelig kan nære et efter min mening ubegrundet håb om at kunne gennemtvinge en militær løsning. En standsning af krigshandlingerne — og jeg vil gerne understrege alle krigshandlinger — må derfor være det første skridt på vejen til en fredsordning. Men en standsning af, om jeg så må sige ilden er ikke nok. Forudsætningerne for et fortsat militært opgør må fjernes, men hvordan fjernes forudsætningerne for et fortsat militært opgør? Bl. a. ved, at de magter, der forsyner de to vietnamesiske stater med det krigsmateriel, der gør krigen mulig, ophører med det. Allerede i Genèveaftalerne af 1954 siges det udtrykkelig, at Genèvekonferencen bemærker sig de bestemmelser i våbenhvileaftalen vedrørende Vietnam, der forbyder, at fremmede tropper og militært personel samt enhver form for våben og ammunition indføres i Vietnam.

Når regeringen videre opfordrer til en tilbagetrækning af alle udenforstående styrker fra krigsskuepladserne, er forholdet det, at hele det tidligere franske Indokina i dag er krigsskueplads. Det gælder Sydvietnam, det gælder Nordvietnam, det gælder Laos og Cambodia eller Den khmeriske Republik, som det hedder i dag. Fra hele dette område må fremmede styrker omgående trækkes tilbage. De amerikanske luft- og søstridskræfter, der lader bomber og granater falde over Indokina, må trækkes tilbage, de amerikanske landtropper er for hovedpartens vedkommende allerede blevet det, og de nordvietnamesiske styrker, som benytter nabolandenes territorier, må i konsekvens heraf trækkes tilbage. Herved vil forudsætningerne for en forhandlingsløsning kunne tilvejebringes og en varig fred skabes, der vil muliggøre det for de indokinesiske folk at nå

frem til selv i fred og frihed at bestemme deres fremtid.

Efter udtalelser fra Nordvietnam er der ikke nordvietnamesiske styrker i Sydvietnam. Såfremt dette holder stik, foreligger der ikke på det punkt noget tilbagetrækningsproblem. Men når man så spørger, om Sydvietnam er naboland, så kan det da ikke nægtes, at Sydvietnam og Nordvietnam i dag er to selvstændige stater. Som hr. Erhard Jakobsen var inde på det, har vi diplomatisk repræsentation i dem begge to, og man har nu ikke to diplomatiske repræsentationer i ét land, så spørgsmålet om, hvorvidt det er ét land eller to lande, må besvares med, at det rent faktisk er to lande.

Når det er sagt, mener jeg, vi må føje til igen med en henvisning til Genèveaftalen af 1954, at var den blevet overholdt, og var de deri omtalte frie valg blevet gennemført i 1956 — og det er i alle tilfælde, som det er kommet frem, ikke Nordvietnams skyld, at de ikke blev det — så havde Vietnam været én stat. Der kan heller ikke efter min mening være nogen diskussion om, at det må være det, der i Genèveaftalens ånd stadig må være endemålet, selv om det ikke kan gennemføres omgående og der i dag derfor må føres forhandling på den basis, at der i dag findes to adskilte stater i Vietnam.

Jeg håber, at det var et tilfredsstillende svar. Det var i hvert fald et nogenlunde ihærdigt forsøg på at besvare de spørgsmål, hr. Knud Østergaard rejste vedrørende dette punkt.

Så spurgte hr. Knud Østergaard, hvor vi var henne, da offensiven fra Nordvietnam satte ind, hvorfor vi ikke protesterede? Dertil vil jeg gerne sige, at det har somme tider været bebrejdet os, havde jeg nær sagt, at vi protesterede for meget i tide og utide, og det manglede ikke på opfordringer til mig om at protestere, da de amerikanske bombardementer satte ind i ugerne før præsident Nixons besøg i Peking. Jeg tror, hr. Knud Østergaard vil erindre, at det gjorde vi heller ikke, og det ville vel nok have set lidt ejendommeligt ud, om vi — når vi holdt os tilbage i den meget spændte situation, netop ud fra at ustandselige protester formentlig svækker protesternes værdi — få uger efter var kommet med en protest i forbindelse med næste meget alvorlige udvidelse af krigen.

Så sagde hr. Knud Østergaard noget om